

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

P I I

DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ VI.

A L L O C U T I O

Habita in Consistorio secreto die 13. Novembris 1775.

De preziosa morte HYACINTI CASTANEDÆ Hispani & VINCENTII A PACE
Tonquinenfis, Ord. Præd. Missionar. Apostolicor. in Regno Tonquini

ADJUNCTA PROMOTIONE

Eminentissimi, & Reverendissimi D. S. R. E. Presb. Card. JOANNIS THOMÆ
DE ROXADORS Dominici Ordinis Magistri Generalis, & declaratione
duorum S. R. E. Cardinalium, Eminētissimi, & Reverendissimi
D. Presb. Cardinalis FRANCISCI MARIE BANDITI Archiepiscopi
Beneventani, ac Eminētissimi, & Reverendissimi Domini
Diaconi Cardinalis IGNATHI BONCOMPAGNI.

In Consistorio secreto habito die 17. Julii ejusdem Anni creatorum.

VENERABILES FRATRES

LACUIT Patri Misericordiarum, & DEO
totius consolationis maximum angustiis
nostris levamen afferre. Meminisse vos,
VENERABILES FRATRES, non dubita-
mus, quanta formidine animique trepi-
datione gravissimum Pontificiæ Dignitatis
onus, in hac tanta præsertim temporum
perversitate, adsumeremus. Verum Di-
vina promissione excitati, Eum pro No-
bis, atque Ecclesia sua pugnaturum, qui *major semper est ad
protegendum, quam Diabolus ad impugnandum* (a); inter tot
malo-

A

(a) S. Cyprian. de Exhor. Martyr. Cap. 10.

malorum pericula , inter anxietates , & amaritudines , Deo confortante , animo non concidimus , scientes Mundi hujus hospitium tristitia , ac lacrymis esse refertum , nec posse accipi dolorum & passionum Coronam , nisi præcedat in dolore & passione constantia . Illius beneficio , ad cujus nutum tempora oblequuntur , elementa famulantur , vidimus insperato copias grandescere Messium , exuberare Pomis arbuta , Fructibus Oliveta redundare , atque ita Nobis temporalis Vitæ impertiri subsidia . Quanto magis , etsi irruant , aggrediantur undique hostes Vineam Domini , Ipse custodiet eam , ut stabilis & immota sit Fides nostra fundata super firmam Petram , tamquam Sponsa innixa super Dilectum suum .

Hujus patrocinii repromissionem nuper accepimus a Domino , qui intuens Catholicam Religionem innumeris agitari turbinibus , suscitavit in Regno Tonquini Viros fortissimos , & caritate fervidos , ut proprio sanguine de communi hoste insigniter triumphantes , novis Coronis Ecclesiam decorarent . Hoc est , quod magna Nos replet jucunditate , VENERABILES FRATRES ; hoc in tanto Caritatis languore , tantaque morum corruptione præclarissimum est beneficium Ecclesiæ collatum . Hoc ipsum Vobis gaudentes annunciamus , ut sitis nostræ lætitiæ participes .

Litteris Venerabilis Fratris Jacobi Episcopi Hierocæsariensis , Vicarii Apostolici in Regno Tonquini , nunciatum est Congregationi Nostræ de Propaganda Fide , Missionarios duos ex Prædicatorum Ordine , Sacrum Apostolatus munus ibidem obeuntes , captos ac detentos , Catholicam Fidem in Regis conspectu invicto animo professos esse ; ac pro ea ludibria & cruciatus perpeffos , demum vitæ contemptores , mortis triumphatores cervicem intrepide Carnifici præbuisse . Eorum alteri nomen erat Hyacintho Castanedæ , natione Hispano ; alteri Vincentio a Pace , Tonquinesi . Prolixam Episcopi Hierocæsariensis narrationem breviter Vobis in præsentia referemus . Cum quinque annos Hyacinthus in Tonquino intra assignatos sibi fines in verbi Dei Prædicatione , in audiendis Confessionibus , ac in animarum salute satagenda versatus esset , die undecima Julii Anni millesimi septingentesimi septuagesimi tertii ,

tii, administratis Infirmitatibus Sacramentis, domum rediens; ab Infideli homine suorum Cohorte stipato, ipsum insequente, comprehensus, ac biduo cibi, potusque expers, huc atque illuc pertractus ad Pro-Gubernatorem adducitur. Magna vis auri ad eum redimendum postulabatur, quam nemo Christianorum posset persolvere. Proinde in arundineam Caveam conjicitur, tam arctam, ac depressam, ut nec standi, nec cubandi locus esset. Non diu post captus etiam Vincentius a Pace non dissimili immanitate; simili Cavea inclusus est. Hunc in modum ambo in Regiam Civitatem deducuntur; atque, ut palam omnibus esset, cur ita detinerentur, cuique Caveæ inscribitur grandioribus litteris causa: *Lusitanorum Legis Magister*: idest Præceptor Legis Dei, & Evangelicæ Doctrinæ. Ad Regem ipsum deducti, ac interrogati respondent: Summi Dei legem Gentibus a se annunciari, ut eidem illæ famulantes in immortalis Vita glorificarentur. In hac una re satis inesse criminis putatum est, ut ipsi capitali supplicio addicerentur. Quo animo Operarios Evangelicos hæc audientes fuisse, quid dixisse, aut egisse arbitramini? Jesu Christi Imaginem Hyacinthus manu elevans, ejus Divinitatem & incomparabilem erga homines Caritatem alta voce deprædicans, Peccatorum veniam exposcens, flagrantissimi erga Deum amoris actus eliciens; Apostolorum Symbolum distincte pronuncians, Beatissimæ Virginis sub invocatione Rosarii præsidium implorans, septima die Novembris prædicti Anni millesimi septingentesimi septuagesimi tertiæ, tamquam Ovis, quæ a Lupo devoranda non gemit, non clamat, non queritur, sed tacens mortem expectat, & dentibus cedit voracitatis, Capite truncatus est. Vincentio in eadem causa versanti oblata erat opportunitas feralem sententiam evadendi; Regni enim leges solum Missionarios Europæos, non autem Indigenas supplicio afficiendos decernebant; jamque nonnulli ipsius Causam iterum agi, ac recognosci postulabant. Ipse tamen sociæ mortis æmulatione incensus, atque invicto animo obstitens, ut communem cum Hyacintho habebat causam, ita parem sententiam habere, & pro Christo mori cupiens, eodem mortis genere, eademque die Apostolatus sui cursum gloriose consummavit.

Confertissimum Christianorum agmen, qui spectaculo intererant, exemplo Tobiae, qui *plus Deum timens, quam Regem, occisorum rapiebat Corpora, & mediis noctibus sepeliebat* (a), Missionariorum Cadavera collecta, in Ecclesia Pagi Trulinb pio ritu tumularunt. Rex ira concitatus, efferatam contra Christianos publico Edicto Persequutionem indixit, qualem sub Romanis Principibus describit Sanctus Hieronymus (b); Unde Carceres oppleti, Pecuniae extortae, Tempia destructa, Domus everſae, Christianorum secessiones ad Antra: Omnes tamen, devicta temporis adversitate, fame, periculis contemptis, galea salutis induri, cuncta superabant propter eum, qui dilexit nos.

Dum hæc legeremus, consolationis lacrymis, gratisque singulibus opprimebamur, videntes, quod nostræ Fidei Veritas, quo magis offundi contenditur, eo lucidioribus radiis illustratur. Quæ de utroque Christi Pugile ex hætenus allatis Litteris annunciamus, plane indicant, odio in Catholicam Religionem adductum fuisse Tyrannum ad Religiosissimos Viros perimendos, eosque pro Orthodoxa Fide mortem pertulisse; ex quo rite consequitur, ex æquali causa, ex æquali supplicio æqualem CONSUMMATI MARTYRII Palmam esse ab utroque reportatam.

Hoc fortissimorum Hominum Trophæum in memoriam Nobis revocat prisca illa tempora, quibus Christi Fides, cum per orbem terræ pullulatura fœcundius, innumerorum pene Martyrum sanguine fereretur, in Sinarum Imperium (c), cuius ferunt olim Tonquinum fuisse Provinciam, vel ante Nestorianam infectionem, pervasit; lætamurque in Domino vehemen-

(a) Tob. 11. 9.

(b) De Script. Ecclesiast. in Origen.

(c) Viriutes sub oculis posita, & inaudita illa vis rerum, vel quæ ab ipso (Christo) fiebat palam, vel ab ejus præconibus celebrabatur in orbe toto: Ea... ad unius credulitatis assensum una concurrere gentes, & populos fecit, & moribus dissimillimas nationes. Enumerari enim possunt, atque in usum computationis venire ea, quæ in India gesta sunt apud SERAS, Persas, & Medos &c. Hæc Arnobius Lib. II. advers. Gentes pag. 50. Batav. Edit. anni 1651. SERAS autem a Sinenſibus non discrepare, diligentissimorum Geographorum sententia est. V. Christoph. Cellarium Notit. Orbis antiq. Tom. II. Lib. III. cap. 24. Sect. IV.

hementer neque hodie deesse homines divites in Virtute, qui effuso sanguine eandem Fidem illic instaurare contendunt. Scimus item alios plures inventos esse, qui non multis abhinc annis magna hac Martyrii laude præstiterunt; Sed Hyacinthi, & Vincentii laus eo est utilior, & fructuosior, quod sua Corona, plurimis aliorum Martyrum Coronis addita, non solum longinquis iis Partibus profuerunt, sed Nostreis etiam Regionibus prodesse maxime valent, in quibus hodierna ætate Christiana Fides virulentis Doctrinis impetitur.

Quicquid contra nitantur Catholicæ Professionis aggressores, intelligant sane vel inviti necesse est, ad cetera Nostræ Fidei certitudinis argumenta magnum accedere robur ex Martyrum Virtute & in moriendo alacritate. Quomodo enim ad Martyrium ultro plures accurrissent, quam quibus interimendis sufficeret ipsa sævientium immanitas? Quomodo genere atque honoribus præstantes, divitiis & vitæ commodis affluentibus ad supplicia convolassent? Quomodo fuissent tot Virgines impavidæ, Adolescentes intrepidi, Rudes invicti, Tortores conversi, nisi *Deus legitimæ veritatis causa certantibus inadspectabili ratione adveniens, Martyrii peregisset cursum, ut qui solus sensum, atque naturam vincere possit* (a)? Idcirco jure ac merito Sancti Patres docuerunt, per Martyrium discere homines Christo credere (b); Ambigentes confirmari (c); Religionem defendi; Ecclesiam roborari (d).

Quapropter quanto acriores extiterunt Adversariorum impetus; tanto Palmæ ex ferocientibus Tyrannis reportatæ, aliz ex aliis uberiori semper germine pullularunt. Illustris de hoc est Sulpicii Severi sententia (e): *Dum Omnis, inquit, fere Orbis Sacro Martyrum cruore infectus erat, certatim gloriosa*

in

(a) *S. Maximus Epist. ad Petrum Illustrum Tom. II. Opp. pag. 312.*

(b) *S. Maxim. Taurin. Homil. in Natal. SS. Tauricor. pag. 237. Hæpiad. PP. Theoph. Raynaudi.*

(c) *S. Basil. Homil. 19. in Sanct. Quadrag. Tom. II. Oper. Edit. Paris. Monach. S. Mauri p. 156.*

(d) *S. Ambrosius de Excessu Fratris sui, seu de Fide Resurr. Lib. II. Tom. II. Opp. vol. 1145. post. Paris. Edit.*

(e) *Lib. 2. Sac. Hist.*

in certamina ruebatur ; multoque avidius tunc Martyria gloriosis moribus querebantur , quam nunc Episcopatus pravis ambitionibus appetuntur . Consonæ sunt Patrum Adfectiones (a) ; Comprobant idipsum sacra Monumenta ; Apostolicarum Missionum propagatio confirmat .

Utinam igitur , nostrorum Martyrum documento , Seculi hujus Sapientes falsis renuncient opinionibus , sicut illi , pro Fidei veritate , Vitæ renunciarunt ; & dum eos sequi non possunt per supplicia , sequantur per Virtutem . Utinam intimo corde recogitent (b) : *Quod dum Martyres Nobis Fidem veram duro agone commendant , afflictionem præcedentium , instructionem Deus efficit Posterorum ; Illos examinat , ut Nos erudiat ; Illos conterit , ut nos acquirat ; Eorumque cruciatus nostros vult esse profectus .*

Postquam hæc Vobis ingenti animi gaudio commemoravimus , opportunum esse arbitramur jucunditatem Nostram , non sola enunciatione , sed publica etiam significatione exprimere . Idcirco cogitationem nostram convertimus ad præclarum Prædicatorum Ordinem , omni commendatione dignissimum , a quo , quemadmodum duo prælaudati Alumni huius Nostræ Allocutioni jucundissimum argumentum præbuerunt ; ita alii quamplurimi Sanctitate , Doctrina , Dignitate præstantes jamdudum Nostram excitant Devotionem , ut Illius Nomen assumeremus , qui Dominicanæ Familiz simul , & Apostolicæ Cathedræ gloriam amplificavit . Ut igitur singularis Nostræ benevolentiz erga eundem Ordinem testimonium exhibeamus , eum Purpura decorare statuimus , qui a viginti ferme annis tanta illi præest cum laude , ut nullius incongruæ voluntati deserviverit (c) , Magistrum nempe JOHANNEM

THO-

(a) S. Jo: Chrysost. Homil. II. in SS. Martyr. Juven. & Maxim.

S. Hieronym. Epist. ad Theophil. 82. Edit. Vallars.

S. Augustin. de Civit. Dei Lib. 22. Cap. 6.

S. Leo M. Serm. 34. Edit. Venet.

(b) Auctor Serm. de SS. Nazar. & Celso , Ambrosio olim. tribus in Append. Opp. Tom. II. col. 465. post. Paris. Edit.

(c) S. Gregor. Magn. Lib. 3. Epist. 22. ad Antonin. Subd. Tom. 2. Opp. Edit. Paris. Monach. S. Mauri .

THOMAM DE BOXADORS; a quo insuper retineri volumus Generale Magisterium, Nostro, & Sedis Apostolicæ beneplacito duraturum, perinde ac a Prædecessoribus Nostreis actum fuit in Promotione Cardinalium Cajetani, Justiniani, Gallamini, & Pipiz, qui omnes simili honore decorati, in Generalitio Prædicatorum Magisterio una cum Cardinalatu perstiterunt (a).

Præterea ut Animi Nostri læticiam quisque cumulatius comprehendat, declarare intendimus duos alios Collegas Vestros, quos in Pectore reservavimus in Consistorio Secreto habito die 17. Julii currentis anni: Alterum FRANCISCUM MARIAM BANDITI, Archiepiscopum Beneventanum: Alterum vero IGNATIUM BONCOMPAGNI, Pro-Legatum Bononiæ. Habemus in primo egregia merita in gesto Episcopatu Montis Falisci, & in Generali Præfectura sui Ordinis Clericorum Regularium, a quibus Collegium Vestrum habuit Cardinales non minus pietate, quam Litterarum scientia conspicuos; & Catholica Religio Operarios, qui in remotissimis Regionibus Orthodoxam Fidem disseminarunt (b). Splendent in alio viduum Ingenium, agendis Robur; ut merito sperandum sit, quod æmulator fiat Virtutum insignium ejus Propinquorum,

præ-

(a) Breve Leonis PP. X. sub Dat. 1. Jul. 1517. in Bullar. Prædic. Tom. 4. pag. 355.

Breve S. Pii V. sub Dat. 18. Maji 1570. ejusdem Bullar. Tom. 5. p. 240.

Breve Bened. XIII. sub Dat. 20. Decemb. 1724.

In eodem quoque supremo ipsiusmet Ordinis Magisterio perstare voluit Innocentius PP. XI. Cl. Joannem Thomam de Rocaberti, & Antonium Monroy, ad Valentinum, & Compostellanum Archiep. promotos, uti ex Brevi sub Dat. 18. Febr. 1677. in Bullar. Prædic. Tom. VI. pag. 334.; & altero sub Dat. 11. Jul. 1685. ibid. pag. 371. Præterea Benedictus XIII. Laurentio Cozza, Ministro Generali Ordinis Minorum, inter Cardinales adlecto, decrevit munus Ministri Generalis ob ejus ad Cardinalatus dignitatem promotionem factam . . . non cessare. Brev. sub dat. 20. Decembr. 1726. ejus verba exhibet Benedictus XIV. sub finem Epistolæ Card. Portocarrero inscriptæ die 13. Octobr. 1745., & anno eodem editæ Typ. Cam. Apostol.

(b) Silos. Histor. Cleric. Regular. Lib. 6. ad an. Christi 1541. Religio. 18. „ Multis siquidem ab hinc annis noti Cauaso, atque alienissimo Cœli Clima Clerici Regulares, ac jamdiu Theatinum nomen, virtutemque Orientalis Iberia, & Colchis, & Indica Gens præcipuo quodam affectu, ac veneratione complectuntur.

(VIII)

præsertim utriusque Gregorii XIII. & XV., ac Alexandri VII. de hac Apostolica Sede, ac Romana Curia optime meritum. Atque id conjicere jam nunc possumus ab assiduo, & plane feliciter impenso ab ipso studio in exsiccatione Paludium Bononiensium, permagni quidem momenti opere; quod Nos impulit, ut jampridem declararemus, Nos illi veniam non duros, ut ab incæpto, etiam post adeptum Cardinalatum, desisteret, quo magis in dies de nobis benemereri possit.

Quid Vobis viderur?

Auctoritate Omnipotentis Dei, Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, ac Nostra declaramus S. R. E. Presbyterum Cardinalem FRANCISCUM MARIAM BANDITI, & Diaconum Cardinalem IGNATIUM BONCOMPAGNI; Insuper creamus Presbyterum Cardinalem JOANNEM THOMAM DE BOXADORS, cum Derogationibus, & Clausulis necessariis, & opportunis, & præsertim quod Constitutiones, Decreta, Leges, Usus, & Consuetudines in Ordine Prædicatorum vigentes non obstant præfato Cardinali JOHANNI THOMÆ in prosecutione Magisterii Generalis ejusdem Ordinis, ut prius.

In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lii, & Spi ✠ ritus Sancti.
Amen,